

Introductie Audit Quality Indicators (AQI's)

Voorstel van de Commissie toekomst accountancysector

Ter bevordering van het inzicht in factoren die bijdragen aan de kwaliteit van wettelijke controles worden kwaliteitsindicatoren vastgesteld die betrekking hebben op accountantsorganisaties en externe accountants.

Doeltreffendheid

Vanuit gebruikersperspectief (beoogd maatschappelijk effect)

Op 30 maart 2023 is een MKB-toets toegezegd aan de Tweede Kamer. Op 11 juli 2023 organiseerde het Ministerie van Financiën een panelbijeenkomst met negen reguliere vergunninghouders. Doel van de toets was om een nadere toelichting te krijgen op de werkbaarheid, uitvoerbaarheid, proportionaliteit en ervaren regeldruk van het wetsvoorstel vanuit MKB-perspectief.

De bevindingen uit de MKB-toets zijn meegenomen in de Memorie van Toelichting (MvT): *de kwaliteitsindicatoren zouden onevenredige lasten met zich brengen, niet voorzien in de behoefte van de controlecliënten en een stapeling inhouden van telkens van elkaar afwijkende rapportageverplichtingen jegens de eigen branchevereniging, de Nederlandse Beroepsorganisaties van Accountants, en/of de AFM. Met de gestelde bezwaren wordt in dit voorstel rekening gehouden. De verplichting tot rapportering van de kwaliteitsindicatoren zal vooraleerst in werking treden voor OOB-accountantsorganisaties.*¹

AQI's voorzien niet in de behoefte van de redelijk beperkte kring van gebruikers van de jaarrekening in het controleplichtige mkb-segment. Voorlopig uitstel van de rapportageverplichting voor reguliere vergunninghouders betekent geen afstel: de AQI's zullen ook in de toekomst onevenredige regeldruk met zich meebrengen, en niet voorzien in de behoeften van controlecliënten en hun stakeholders in het reguliere segment.

Mede gezien het belang en de behoeften van stakeholders (actoren op de kapitaalmarkt) in het OOB-segment en de toepassing van AQI's in het buitenland (zie internationaal perspectief), pleiten we er vanuit nut en noodzaak voor om de voorgestelde wettelijke regeling, ook na evaluatie, alleen van toepassing te laten zijn voor OOB-accountantsorganisaties.

Invoering AQI's: wetenschappelijk perspectief

*Inherent aan het normenkader van accountants is (echter ook) dat er geen eenduidige normen bestaan voor het opstellen en controleren van jaarrekeningen. Eenduidige en uniforme AQI's, als een afgeleide van deze werkzaamheden van accountants, zijn daarmee (volgens ons) een contradictio in terminis.*² Wetenschappers beschrijven in onderzoeksresultaten en artikelen dat het lastig is om controlekwaliteit te meten en te vangen in indicatoren. Er bestaat *'no one superior way to measure and assess audit quality'*.³

Gebruikers van de jaarrekening zullen met AQI's volgens de wetenschappers geen inzicht krijgen in de gesteldheid van de (integrale) auditkwaliteit van een individuele accountantsorganisatie. Het rapporteren met AQI's zou zelfs afbreuk kunnen doen aan het unieke en specifieke karakter van de accountantscontrole, zodat de kloof tussen de visie van accountants en de maatschappij eerder wordt vergroot dan verkleind.⁴

¹ Memorie van Toelichting Wijzigingswet accountancysector, pagina 28

² Van Brenk e.a. (2021), 'De tragiek van audit quality indicatoren (AQI's)', Maandblad voor accountancy en bedrijfseconomie, 95 (1/2), p. 57 – 64. (<https://mab-online.nl/article/60776/>)

³ D. Detzen & A. Gold, A Review of the Academic Literature of the Different Shades of Audit Quality, 2019, p. 12.

⁴ Zie bijvoorbeeld Van Buuren en Snoei, (2021), 'Over de diagnostische eigenschappen van Audit Quality Indicators', of Van Brenk e.a. (2021), 'De tragiek van audit quality indicatoren (AQI's)', Maandblad voor accountancy en bedrijfseconomie, 95 (1/2), resp. p. 33 – 45 en p. 57 – 64. (<https://mab-online.nl/article/60776/>)

De Raad van State stelt in haar advies dat de effectiviteit van AQL's nog niet is bewezen en daarmee de toegevoegde waarde nog niet is gebleken. De Raad stelt een meer proportionele aanpak voor, bijvoorbeeld in de vorm van zelfregulering of een experiment.

Een wettelijke regeling voor de gehele sector zou dan pas aan de orde zijn als de toegevoegde waarde van de indicatoren, na evaluatie, voldoende aannemelijk is gemaakt.⁵

- a. Een eenduidige, breed gedragen definitie van controlekwaliteit is voor alles nodig om kwaliteitsindicatoren of AQL's te kunnen vaststellen. Er bestaat '*no one superior way to measure and assess audit quality*'.⁶
- b. Gebruikers van de jaarrekening zullen met AQL's geen inzicht krijgen in de gesteldheid van de (integrale) auditkwaliteit van een individuele accountantsorganisatie. Het rapporteren met AQL's zou zelfs afbreuk kunnen doen aan het unieke en specifieke karakter van de accountantscontrole, zodat de verwachtingskloof ten aanzien van accountants binnen de maatschappij eerder wordt vergroot dan verkleind.
- c. De effectiviteit en toegevoegde waarde van AQL's is nog niet bewezen.

Invoering AQL's: internationaal perspectief⁷

Accountancy Europe publiceerde in mei 2022 een factsheet van wereldwijde initiatieven rond AQL's. Op basis van de inventarisatie concludeerde Accountancy Europe het volgende:

- *Owner: The initiatives are mostly launched by audit oversight bodies and professional organisations. Firms use their own metrics to monitor audit quality, and these are structured in different ways.*
- *User and transparency: Audit committees, oversight bodies and audit firms are considered the primary users. AQLs are often reported exclusively to specific users and not made public.*
- *Nature and selection: AQLs are not limited to quantitative elements and are presented in a wider context. There are several factors to be considered when selecting, evaluating, and reporting AQLs (e.g. cost-benefit of tracking indicators and results of external reviews). A combination of metrics is recommended for a profound insight into audit quality.*

AQL's worden met name gebruikt als stuurinformatie voor de eigen organisatie. Deze stuurinformatie wordt met name binnen de OOB-omgeving gedeeld, en met specifieke gebruikers zoals auditcommissies en RvC's. Alleen in Nederland zou een wettelijke rapportageverplichting gaan gelden.

Wij pleiten ervoor om de toepassing, het gebruik en de rapportage van AQL's aan te laten sluiten bij wat internationaal gebruikelijk is.

Juridische kwaliteit

Naast de algemene bepalingen rond de AQL's worden ook andere artikelen in de Wet op het accountantsberoep gewijzigd. Om het effect en de werking ervan te duiden, plaatsen we deze artikelen vanuit juridisch en toezichtperspectief in context:

1. Reikwijdte artikelen 45a, 45c lid 2 Wab: domeinoverschrijding en ontstaan rechtsongelijkheid

In de toelichting bij het voorgestelde artikel 45a staat: *Voor zover een AQL niet is gerelateerd aan het type controle (wettelijke of anderszins) maar aan de organisatie en een accountantsorganisatie naast wettelijke controles ook andere controles verricht, maakt de vergunninghouder in zijn rapportage over deze specifieke AQL's geen onderscheid tussen de typen controles die hij uitvoert.*⁸

⁵ Advies Raad van State, Wetsvoorstel Toekomst accountancysector Kenmerk W06.22.0142/III, Kamerstukken II 2023/24, 36484, nr. 4

⁶ Detzen D, Gold A (2021) The different shades of audit quality: A review of the academic literature. Maandblad Voor Accountancy en Bedrijfseconomie 95(1/2): 5-15. <https://doi.org/10.5117/mab.95.60608>

⁷ <https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/2022/12/220401-Factsheet-Audit-Quality-Indicators.pdf> (mei 2022)

⁸ Memorie van Toelichting Wijzigingswet accountancysector, pagina 50

Het voorgestelde artikel 45c, lid 2 luidt: *Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat de verplichting bedoeld in artikel 45a, tweede lid, tevens van toepassing is op andere dan in de maatregel genoemde categorieën van controles.*

De Wet toezicht accountantsorganisaties (en in het verlengde daarvan de Europese Richtlijn en Verordening) ziet op het wettelijke controledomein. Daarmee is de toezichtstaak van de toezichthouder specifiek gericht op, en beperkt tot dat domein. De andere domeinen vallen onder verantwoordelijkheid en toezicht van de beroepsorganisatie, middels (o.a.) de Wet op het accountantsberoep.

Met de voorgestelde verplichting voor accountantsorganisaties om ook te rapporteren over andere controles dan de wettelijke controles, gaat de minister voorbij aan de gescheiden taken, verantwoordelijkheden en toezichtdomeinen van respectievelijk de AFM (volgens de Wta) en de NBA (conform de Wab). De Wijzigingswet heeft als doel het duurzaam verbeteren van de kwaliteit van de wettelijke controles. Uitbreiding naar andere dan wettelijke controles schiet dit doel voorbij. De uitbreiding naar een nog niet gedefinieerde ruimere kring schept bovendien rechtsongelijkheid ten opzichte van accountantskantoren, die controles c.q. overige assurance-opdrachten uitvoeren maar geen accountantsorganisatie zijn in de zin van de Wta.

- a. Met de voorgestelde verplichting voor accountantsorganisaties om ook te rapporteren over andere controles dan de wettelijke controles, wordt voorbij gegaan aan de gescheiden taken, verantwoordelijkheden en toezichtdomeinen van respectievelijk de AFM (volgens de Wta) en de NBA (conform de Wab).
- b. De Wijzigingswet heeft als doel het duurzaam verbeteren van de kwaliteit van de wettelijke controles. Uitbreiding naar andere dan wettelijke controles schiet dit doel voorbij.
- c. De uitbreiding naar een nog niet gedefinieerde ruimere kring schept rechtsongelijkheid ten opzichte van accountantskantoren, die controles c.q. overige assurance-opdrachten uitvoeren maar geen accountantsorganisatie zijn in de zin van de Wta.
- d. De wet hoeft niet te worden aangepast: Op basis van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen⁹ heeft de NBA voldoende bevoegdheden om bij accountantsorganisaties informatie op te vragen, te toetsen en te delen met de toezichthouder.

2. Grondslag artikel 55, lid 1 Wab (aanwijzen toezichthouder)

Met de nieuwe verwijzing naar de artikelen 45a, tweede lid en 45c tweede lid Wab ontstaat in artikel 55, lid 1 Wab een grondslag voor de minister van Financiën om een toezichthouder aan te wijzen op de naleving van de verplichting van een accountantsorganisatie om op basis van die indicatoren te rapporteren aan de beroepsorganisatie. Het voornemen bestaat om hiervoor de AFM aan te wijzen.

Het toezicht op de accountantsorganisatie is in het bijzonder gericht op de volledigheid, tijdigheid en aanleverwijze van de verstrekte informatie: zijn alle indicatoren op de juiste wijze ingevuld en op tijd aangeleverd. Aangezien rapportage plaatsvindt aan de beroepsorganisatie en de beroepsorganisatie (naast vaststelling, actualisatie en evaluatie) verantwoordelijk wordt voor openbaarmaking, (en de minister van Financiën de NBA als publiekrechtelijke beroepsorganisatie daarvoor de meest geschikte organisatie vindt), is het vanuit praktisch en pragmatisch oogpunt evident dat de beroepsorganisatie tevens toezicht houdt op de volledige en tijdige aanlevering van de AQL's.

De uitvoering van toezicht en handhaving op de volledigheid en tijdigheid van de rapportageverplichting van AQL's door de AFM, is echter om meerdere redenen niet legitiem dan wel noodzakelijk:

- a. Op basis van de kwaliteitsbevorderende taken van de beroepsorganisatie benoemd in de Wet op het accountantsberoep, behoort voornoemd toezicht tot het domein van de beroepsorganisatie. Het past niet binnen de scope van toezicht zoals bepaald in de Wet toezicht accountantsorganisaties. Zie ook de opmerkingen hierover bij 1 (reikwijdte en domeinoverschrijding).

⁹ Zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039808/2023-07-01>

- b. De wet hoeft niet te worden aangepast. De Raad van State adviseert: *'Indien alsnog wordt gekozen om geen persoonsgegevens te verwerken, rijst bovendien de vraag of een wettelijke regeling nodig is, of dat volstaan kan worden met zelfregulering door de sector. De NBA kan hierin als publiekrechtelijke beroepsorganisatie met verordenende bevoegdheid het voortouw nemen.'*¹⁰
- c. Aangezien de beroepsorganisatie informatie over de AQL's openbaar maakt, kan de AFM sowieso beschikken over deze data en mogelijke signalen die de toezichthouder op grond van haar toezichtstaken uit de Wta kan verwerken.
- d. Aangezien de indicatoren geen harde norm zijn (slechts een weergave van feiten), kan van toezicht en handhaving geen sprake zijn.

De Kwartiermakers toekomst accountancysector stellen dat *'de AQL's geen norm zijn. De AQL's geven inzicht, maar ze zijn geen heilige graal waarmee met een harde norm de kwaliteit van een accountantscontrole vastgesteld kan worden. Daarvoor kent de werkelijkheid van controlekwaliteit te veel facetten. (...) Ook is het zo dat de externe toezichthouder naar de (ontwikkeling van) de AQL's kan kijken, maar de AQL's zijn niet beoogd als handavingsgrond voor de externe toezichthouder'*.¹¹ Ook de MvT bij de Wijzigingswet geeft aan dat *'nader toegelicht (is) dat de audit quality indicators geen norm bevatten maar een feitelijk weergave, beoogd om inzicht te geven in factoren die bijdragen aan de kwaliteit van wettelijke controles en transparantie te vergroten'*.¹²

1. Aangezien de indicatoren geen harde norm zijn (slechts een weergave van feiten), kan van (inhoudelijk) toezicht en handhaving geen sprake zijn.
2. Het 'toezicht' op de accountantsorganisatie is in het bijzonder gericht op de volledigheid en tijdigheid, en de rapportagewijze van de verstrekte informatie: zijn alle indicatoren op correcte wijze ingevuld en op tijd aangeleverd. Het is vanuit praktisch en pragmatisch oogpunt evident dat de beroepsorganisatie tevens toezicht houdt op de volledige en tijdige aanlevering van de AQL's.
3. Op basis van de kwaliteitsbevorderende taken van de beroepsorganisatie benoemd in de Wet op het accountantsberoep, behoort het integrale toezicht op de rapportageverplichting van AQL's tot het domein van de beroepsorganisatie. Het past niet binnen de scope van toezicht zoals bepaald in de Wet toezicht accountantsorganisaties.
4. De wet hoeft niet te worden aangepast: Op basis van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen¹³ heeft de NBA voldoende bevoegdheden om bij accountantsorganisaties informatie op te vragen, te toetsen en te delen met de toezichthouder.

3. Handavingsinstrumentarium toezichthouder beperken tot de Wta (artikel 57a Wab)

Met de invoeging van artikel 57 Wab worden bevoegdheden opgenomen voor de oplegging van een last onder dwangsom (eerste lid) en een bestuurlijke boete (tweede lid) ter handhaving van de verplichting van een accountantsorganisatie om op basis van indicatoren tijdig en volledig te rapporteren.

Met de invoeging van artikel 57a Wab wordt geregeld dat de bepalingen uit de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), voor zover van betrekking op toezicht en handhaving, van overeenkomstige toepassing zijn op de toezicht- en handhavingstaak van de AFM op grond van het gewijzigde artikel 55, eerste lid en artikel 57 van de Wab. Dat is nodig omdat de reikwijdte van de Wta-bepalingen ten aanzien van de toezichttaak van de AFM nu nog is beperkt tot de Wta.

Het toezicht dat op grond van de Wta op accountantsorganisaties wordt uitgeoefend door de AFM, dient te geschieden binnen de kaders die daarvoor zijn gesteld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta).¹⁴

¹⁰ Advies Raad van State, Wetsvoorstel Toekomst accountancysector Kenmerk W06.22.0142/III, Kamerstukken II 2023/24, 36484, nr. 4, pagina 5

¹¹ Kwartiermakers toekomst accountancysector, toelichting op de Consultatie Audit Quality Indicators (8 juli 2021), pagina 3

¹² Memorie van Toelichting Wijzigingswet accountancysector, pagina 47

¹³ Zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039808/2023-07-01>

¹⁴ Kst. 33977, nr.16, Evaluatie Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta); Brief regering: Rechtsbescherming accountants en accountantsorganisaties, 31 januari 2017

Door nu binnen die kaders een nadrukkelijke link te leggen met de Wet op het accountantsberoep, wijzigt de minister van Financiën expliciet de reikwijdte en de grondslagen van zowel de Wta als de Wab, en voert daarmee een stelselwijziging door.

Met de voorstellen wordt daarnaast een impliciete link gelegd met alle kwaliteitsbevorderende maatregelen die de accountantsorganisatie neemt binnen haar kwaliteitsbeheersingssysteem, de voorgestelde uitbreiding van de verantwoordelijkheid van een accountantsorganisatie voor de uitkomsten van het kwaliteitsbeheersingssysteem (waarvan AQL's indicatoren zijn), en het voorstel tot uitbreiding van het handhavinginstrumentarium dat daarop betrekking heeft.

Mede gezien eerder gestelde vraagtekens, nota bene in de Tweede Kamer over de gevolgen van het gebruik van de zorgplichtbepalingen en andere 'open normen' in de Wta en de wijze waarop de AFM toezicht houdt op de accountancysector¹⁵, gecombineerd met de wijze waarop de minister van Financiën gevolg geeft aan rechterlijke uitspraken in dat kader, plaatsen wij grote vraagtekens bij de werking en implicaties van deze wetswijziging en de gevolgen daarvan voor de formele rechtspositie van accountants en accountantsorganisaties.

- a. Het toezicht dat op grond van de Wta op accountantsorganisaties wordt uitgeoefend door de AFM dient te geschieden binnen de kaders die daarvoor zijn gesteld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta).¹⁶
- b. Door nu binnen die kaders een expliciete link te leggen met de Wet op het accountantsberoep wijzigt de minister van Financiën de reikwijdte en de grondslagen van zowel de Wta als de Wab, en voert daarmee een stelselwijziging door.
- c. Met de voorstellen wordt ook een impliciete link gelegd met de voorgestelde maatregel ten aanzien van de medeverantwoordelijkheid van een accountantsorganisatie voor de uitkomsten van het kwaliteitsbeheersingssysteem (waarvan AQL's indicatoren zijn), en het voorstel tot uitbreiding van het handhavinginstrumentarium dat daarop betrekking heeft.
- d. SRA plaatst grote vraagtekens bij de werking en implicaties van deze wetswijziging en de gevolgen daarvan voor de formele rechtspositie van accountants en accountantsorganisaties.

4. Inbreuk op recht privacybescherming en gelijkheidsbeginsel

Bij kleinere accountantsorganisaties ontstaat de situatie dat de AQL's direct herleidbaar zijn tot de externe accountant, ook als de naam niet openbaar wordt gemaakt.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) noemt in haar advies bij het initiële wetsvoorstel¹⁷ meermaals het risico van de impact op de loopbaan en reputatie van een accountant en daarmee op zijn persoonlijke levenssfeer.¹⁸ De beoogde kwaliteitsverbetering in de accountancysector kan de inbreuk op de bescherming van privacy volgens de AP slechts rechtvaardigen als de noodzaak ervan, waaronder de proportionaliteit en subsidiariteit, deugdelijk is aangetoond.¹⁹

Ter bescherming van de privacy van de externe accountant is er in het voorliggende wetsvoorstel voor gekozen om, voor zover de naam van de externe accountant onderdeel uitmaakt van de (rapportage van) audit quality indicators, deze te pseudonimiseren.²⁰

¹⁵ Kst. 33977, nr.16, Evaluatie Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta); Brief regering; Rechtsbescherming accountants en accountantsorganisaties, 31 januari 2017

¹⁶ Kst. 33977, nr.16, Evaluatie Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta); Brief regering; Rechtsbescherming accountants en accountantsorganisaties, 31 januari 2017

¹⁷ https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/uploads/imported/advies_wet_toekomst_accountancysector.pdf

¹⁸ Memorie van Toelichting Wijzigingswet accountancysector, pagina 47

¹⁹ Autoriteit Persoonsgegevens, Advies wet toekomst accountancysector (23 maart 2022), pagina 2

²⁰ Memorie van Toelichting Wijzigingswet accountancysector, pagina 8

Deze maatregel is echter onvoldoende om de inbreuk op de bescherming van de privacy van externe accountants werkzaam bij kleinere accountantsorganisaties te mitigeren. Alleen al binnen de SRA-populatie kent 33% van de aangesloten 166 accountantsorganisaties een aantal van 1 tot 5 accountants. Bij een kantoor van vijf accountants hoeven overigens niet alle vijf als externe accountant en/of binnen het wettelijke controledomein werkzaam te zijn.

Dit betekent dat bij een substantieel aantal kantoren heel gemakkelijk te herleiden is om welke externe accountant het bij de persoonsgebonden AQL's gaat. Ook al is de naam gepseudonimiseerd.

De minister van Financiën schrijft in de MvT: *Dat toch bedoeld effect kan optreden is gerechtvaardigd gezien het belang van deze informatie over de betrokkenheid van de externe accountant ten gunste van belanghebbenden die hun vertrouwen in de accountantsverklaring mede willen kunnen ontleen aan die kwaliteitsinformatie. Hierbij weegt ook mee dat accountant in beginsel een publiek beroep is.*²¹

- De Autoriteit Persoonsgegevens stelt in haar advies bij het initiële wetsvoorstel dat 'een forse inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokken accountant ertoe leidt dat het belang van een algemene openbaarmakingsverplichting zoals wordt voorgesteld, zelden prevaleert'.²²
- De Raad van State merkt verder op dat de effectiviteit van de indicatoren voorsnog niet duidelijk is. Daarmee rijst de vraag of de inbreuk op het recht op bescherming van de privacy - hoe beperkt ook - te rechtvaardigen valt.²³
- Waar het gaat om proportionaliteit en subsidiariteit geven we in overweging dat kleinere accountantsorganisaties, reguliere entiteiten zonder openbaar belang controleren waarbij de stakeholderskring beperkt en bekend is. Het zijn juist de stakeholders bij beursgenoteerde ondernemingen die meer transparantie verlangen.
- Reguliere entiteiten kiezen hun accountant op basis van andere factoren dan de geformuleerde kwaliteitsindicatoren. In dat kader hebben ook VNO-NCW en MKB-Nederland aangegeven twijfels te hebben bij het nut en de praktische toepasbaarheid van informatie over kwaliteitsindicatoren voor het reguliere segment.²⁴

Door in het wetsvoorstel te kiezen voor pseudonimiseren en daarmee enerzijds het recht op privacy bij de externe accountant te beschermen, staat de wetgever anderzijds een inbreuk – hoe beperkt die ook wordt geschetst – op de bescherming van de privacy van de externe accountant bij kleinere accountantsorganisaties toe. Daarmee tornt de wetgever aan het gelijkheidsbeginsel.

- a. Bij een substantieel aantal kantoren (33% van de reguliere vergunninghouders onder SRA-vlag) is heel gemakkelijk te herleiden om welke externe accountant het bij de persoonsgebonden AQL's gaat. Ook al is de naam gepseudonimiseerd.
- b. De AP stelde in haar advies bij het initiële wetsvoorstel dat 'een forse inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokken accountant ertoe leidt dat het belang van een algemene openbaarmakingsverplichting zoals wordt voorgesteld, zelden prevaleert'.²⁵
- c. De Raad van State merkt verder op dat de effectiviteit van de indicatoren voorsnog niet duidelijk is. Daarmee rijst de vraag of de inbreuk op het recht op bescherming van de privacy -hoe beperkt ook- te rechtvaardigen valt.
- d. Het gelijkheidsbeginsel staat onder druk door enerzijds het recht op privacy bij de externe accountant te beschermen, en anderzijds een inbreuk – hoe beperkt die ook wordt geschetst – op de bescherming van de privacy van de externe accountant bij kleinere accountantsorganisaties toe te staan.

²¹ Memorie van Toelichting Wijzigingswet accountancysector, pagina 53

²² Autoriteit Persoonsgegevens, Advies wet toekomst accountancysector (23 maart 2022), pagina 2

²³ Advies Raad van State, Wetsvoorstel Toekomst accountancysector Kenmerk W06.22.0142/III, Kamerstukken II 2023/24, 36484, nr. 4, pagina 3 en 5

²⁴ Zie <https://www.vno-ncw.nl/sites/default/files/brief21-120588.pdf>

²⁵ Autoriteit Persoonsgegevens, Advies wet toekomst accountancysector (23 maart 2022), pagina 2

Uitvoerbaarheid / regeldruk²⁶

Volgens berekeningen in 2021 kunnen de financiële lasten van de implementatie en werking van rapportageverplichtingen waaronder de AQI's, alleen al oplopen tussen 48 en 62 miljoen in het eerste jaar. Daarna bedragen de structurele kosten jaarlijks zo'n 43 tot 56 miljoen. Deze bedragen zijn inclusief begrote nalevingskosten door de NBA en exclusief de kosten van de toezichthouder AFM.

De structurele kosten van de AQI's sec variëren tussen (afgerond) 16 en 20 miljoen per jaar. Gezien de belasting in tijd en geld op reguliere vergunninghouders en onze eerdere conclusie dat beoogde doelen en werking van deze maatregel niet zullen worden behaald, beoordeelt SRA de introductie van de maatregel als niet doelmatig, niet proportioneel en daarmee niet wenselijk.

²⁶ Zie bijlage: Input Ministerie van Financiën Regeldruk (juni 2021). De genoemde bedragen zijn vanwege prijsindexatie, inflatiecorrectie en krapte op de markt inmiddels hoger dan hier gesteld.